

Har vi råstofferne til fremtidens veje?

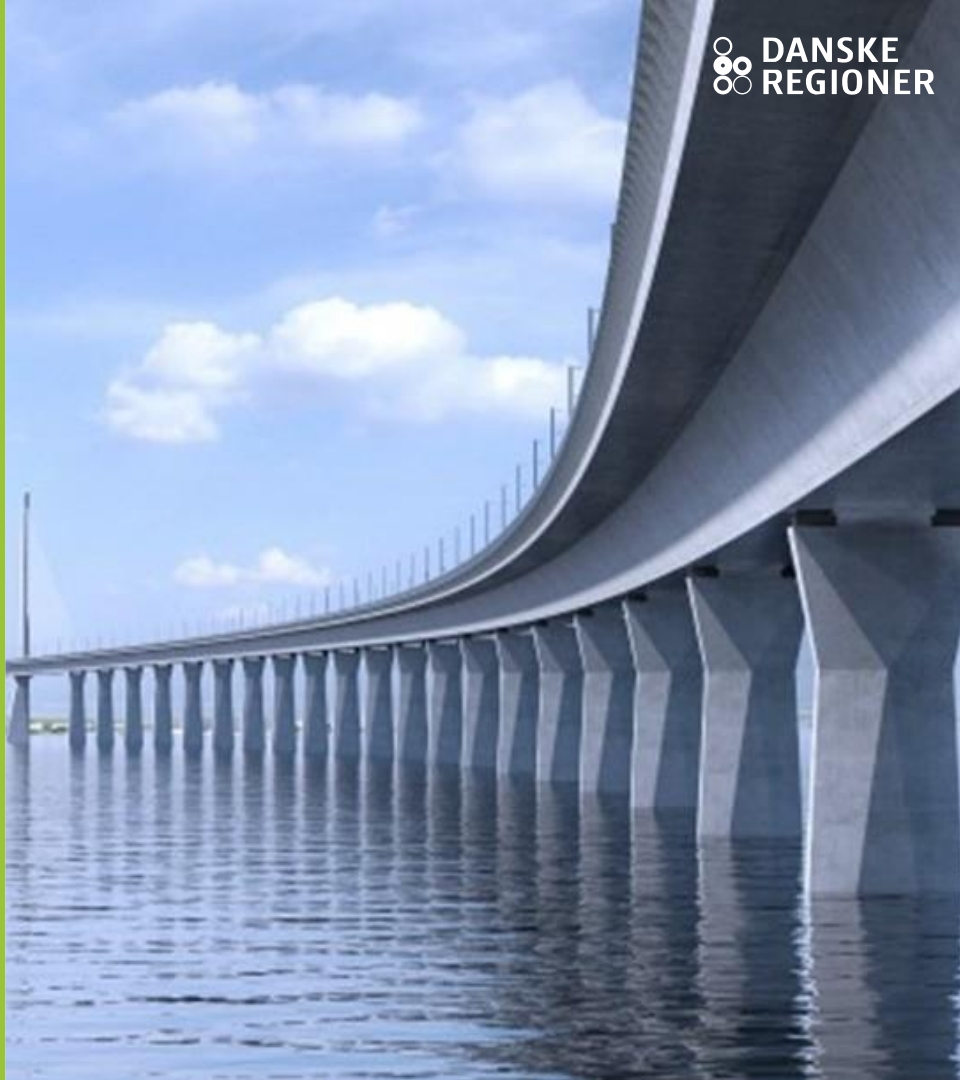
Bente Villumsen
Leder af
Videncenter for Miljø og Ressourcer

Agenda

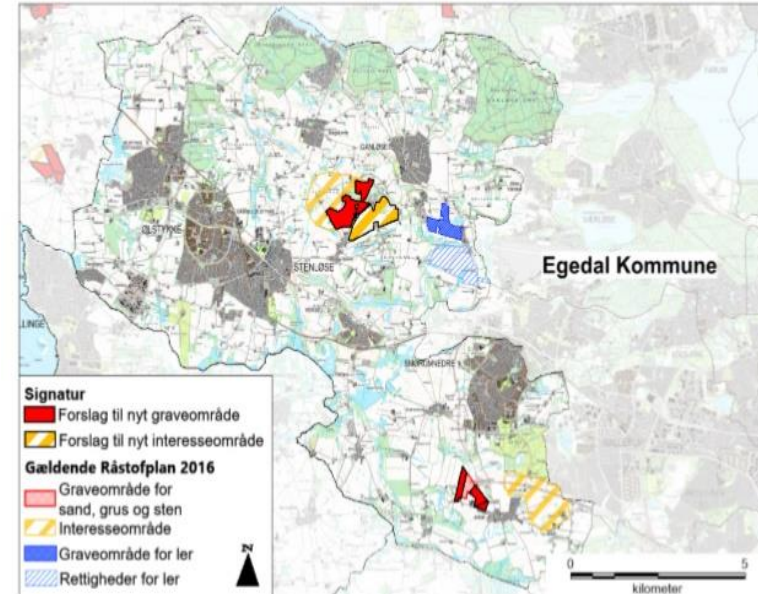
- 1) Regionernes opgave
- 2) Råstofforsyning
- 3) Udfordringer
- 4) Regionale initiativer
- 5) Ønsker og perspektiver

Illustration: Vejdirektoratet

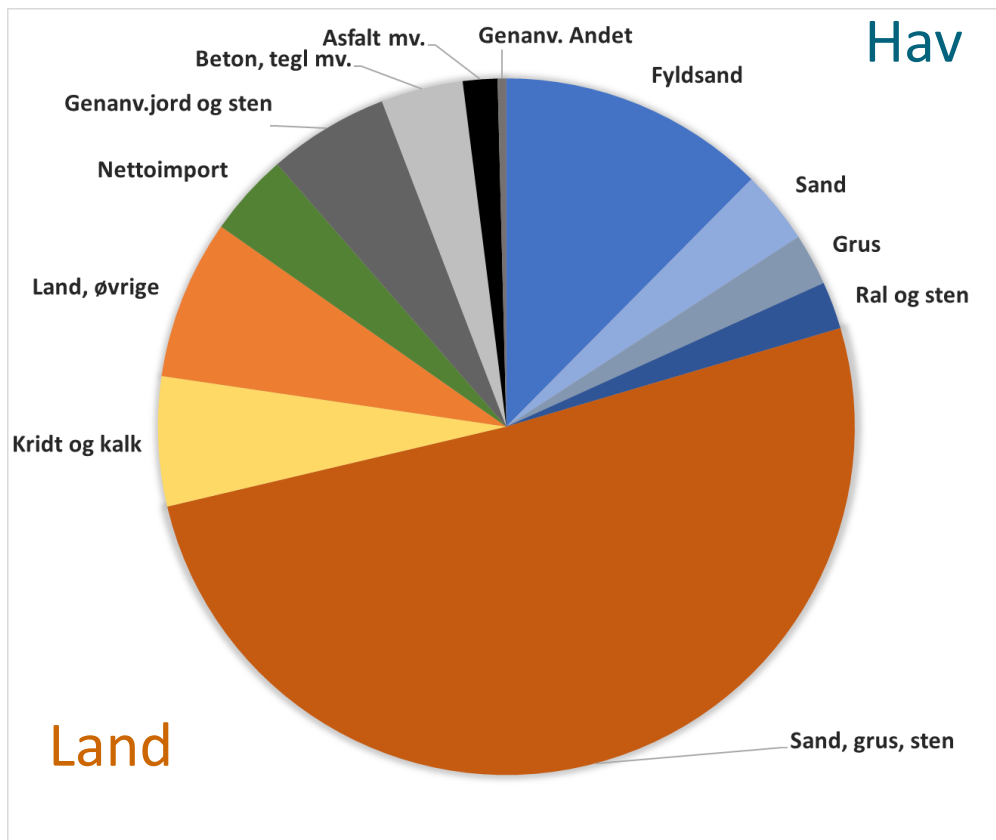

Regionerne er råstofmyndighed på land

- Råstofplaner med en 12 årig forsyningshorisont for hver region (revision hvert 4. år)
- Råstofgraveområder dækker ca. 1 % af Danmarks areal
- Regionerne kan udstede tilladelser til råstofindvinding (typisk 10 årige)
- Tilladelse gives på baggrund af en samlet hensynsafvejning af bl.a. erhverv, natur, byudvikling, fortidsminder mm. (RSL §3)
- Staten er myndighed for indvinding på havet

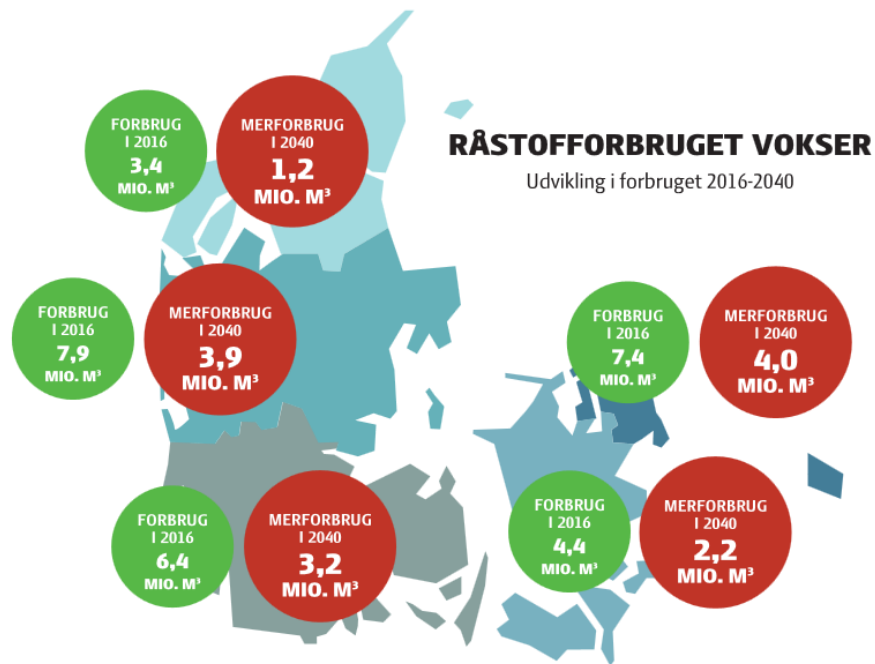

Hvor kommer råstofferne fra?

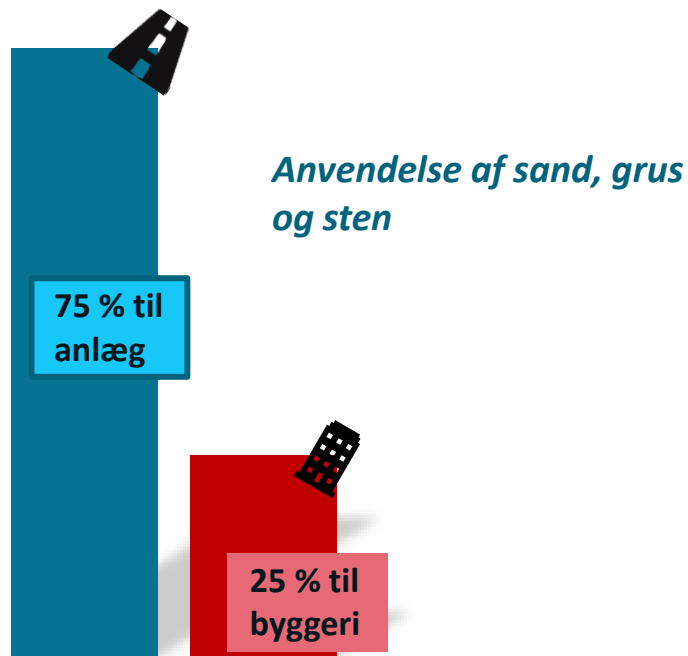

- 2/3 indvindes på land
- 20 % indvindes på havet
- 1/3 af råstofferne fra havet anvendes på havet
- Nettoimporten er ca. 2 %
- Genanvendelse og nyttiggørelse dækker ca. 7 %

Ressourcer og efterspørgsel er ulige fordelt

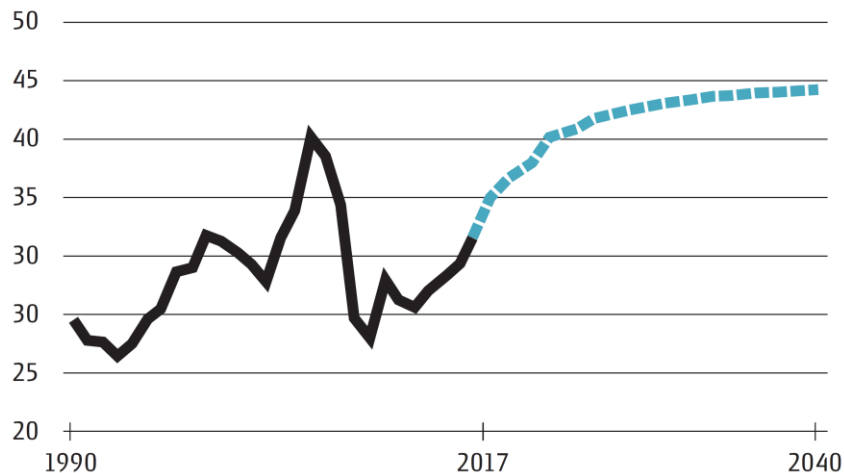
Anvendelse af råstoffer i Danmark

Sand, grus og sten udgør 87 % af råstofindvindingen i Danmark

Fremskrivning af råstofforbruget på landsplan

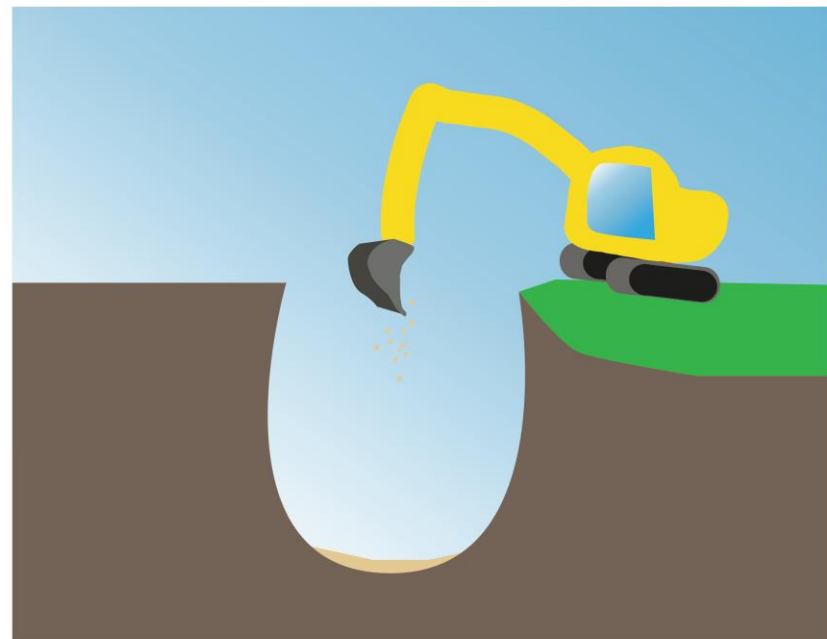
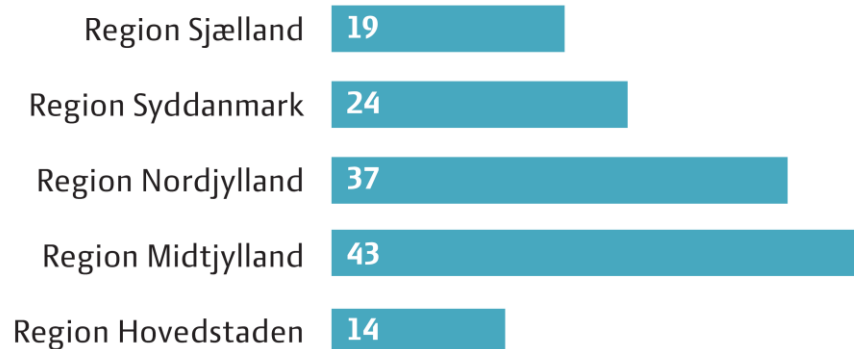
mio. m³

— Råstofforbrug - - - - - Prognose råstoffer (2016)

Råstofressourcen er under pres

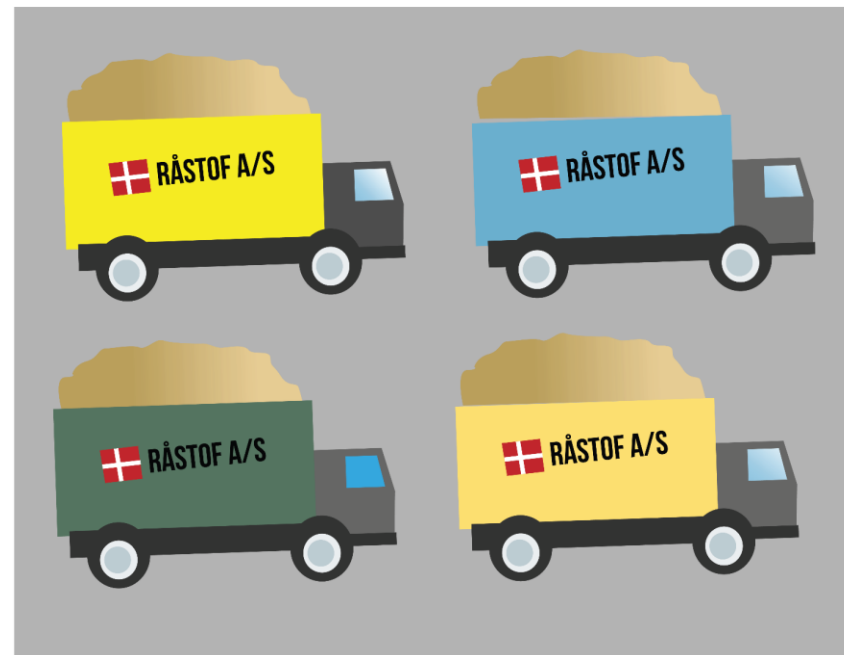
Restlevetid for sand, grus
og sten i råstofplanernes
graveområder
2016-plan, antal år

Vi anvender en ikke-fornybar ressource

Transport koster

- Råstoffer transporteres længere og længere
- Råstofprisen fordobles, når råstofferne har kørt 80 km
- CO₂-udledning ved transport belaster klimaet
- Afvejning mellem råstofkvalitet og afstand

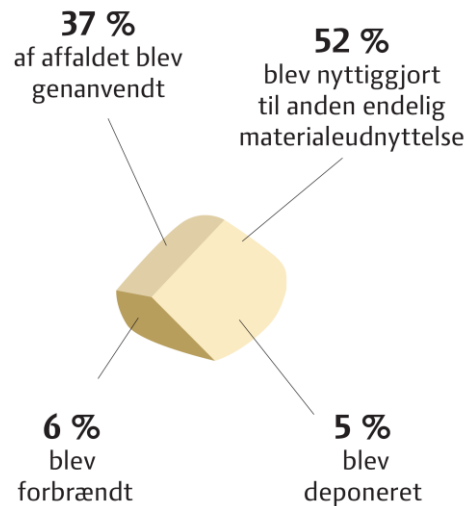
Arealkonflikter og lokale gener ved indvinding

- De ”nemme” ressourcer er indvundet
- Regionerne møder stadig mere modstand, når nye graveområder lægges ud
- Omfanget af planer og ønsker til arealanvendelsen i Danmark frem til 2050 udgør 130-140 % af Danmarks areal

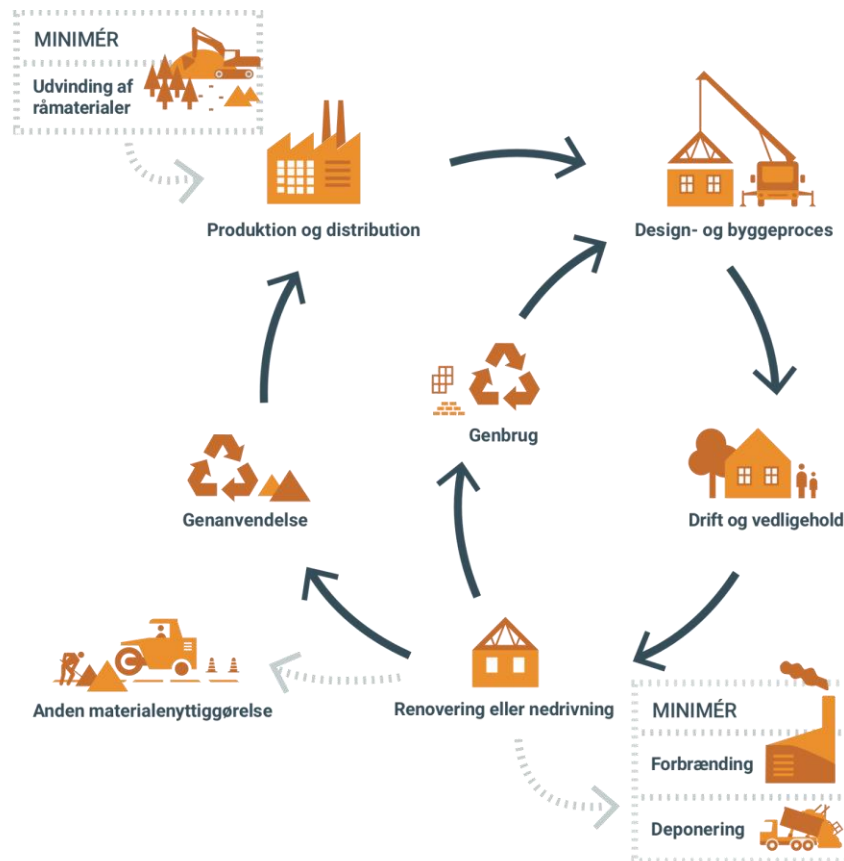
Genanvendelse er en del af løsningen

Men vi genanvender ikke råstofferne bedst muligt

Behov for en cirkulær anvendelse af råstoffer

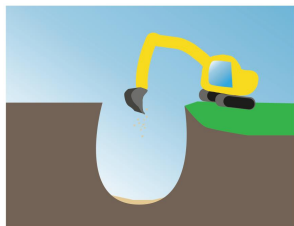
”Der er behov for en cirkulær anvendelse af råstoffer i hele værdikæden”

Figur fra VCØB, 2021

Videncenter for Cirkulær økonomi i byggeriet

De mange udfordringer på råstofområdet

Vi anvender en ikke fornybar ressource

Transporten af råstoffer vokser

Forbruget af råstoffer forventes at stige

Vi genanvender ikke råstofferne bedst muligt

Råstoffernes tilgængelighed og efterspørgsel er ulige geografisk fordelt

Vi ser flere og flere arealkonflikter og lokale gener ved råstofindvinding

Bæredygtig råstoffsforsyning

Udfordringer og løsninger

- 75 % af råstofferne bruges til veje og anlæg
- Genanvendelse er kun en del af løsningen
- Hvordan reducerer vi forbruget af råstoffer?
- Behovet for råstoffer bør tænkes ind, når der træffes beslutninger om infrastrukturprojekter
- Vi har brug for bedre grundlag for fremskrivning af forbruget hos offentlige og private aktører
- Er råstofferne for billige?

